

UUDEN KOULUKESKUKSEN SIJAINTI

Kunnanhallituksen iltakoulu 6.2.2025

Henkilöstöinfo 18.2. 2025

Asukastilaisuus 3.3.2025

Kunnanhallitus 10.3.2025 (täydennetty)

Ihastu Iittiin!

HANKEAIKATAULU

- 1/2025 valtuustoseminaari sijaintivaihtoehtoista
- 3/2025 valtuuston periaatepäätös koulun sijainnista
- 3/2025 kunnanhallitus päättää uuden koulukeskuksen kaavoituksesta
- 3/2025 hankesuunnitelman laatiminen aloitetaan
- 3/2025 asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtäville
- 6-7/2025 asemakaavaluonnos nähtäville
- 8/2025 hankesuunnitelman hyväksyminen (rakentamisaikataulu tarkennetaan tässä yhteydessä)
- 9-10/2025 asemakaavaehdotus nähtäville
- 11-12/2025 kunnanvaltuusto hyväksyy asemakaavan
- 1-8/2026 suunnittelu ja kilpailuttaminen
- 9/2026-6/2028 rakentaminen
- 7/2028 rakennus käytettävissä (piha- ja liikennealueet valmiit 2030, jos sijainti Ravilinna)

KOULURAKENNUKSEN MITOITUSPERUSTE (9/2024, FCG)

Kokonaismoitus = 230 oppilasta (yläkoulu 165 + lukio 65)

- koulun koko sijaintitarkasteluissa **3.600 m²** + liikuntatila **750 m²**
- Mitoituksessa on välystä, kun ryhmien lukumäärä on tiedossa

VALMISTUSKEITTIÖN MITOITUS

- Nykyinen keittiö lukiossa n. 245 m²
- Tarve, kun ruokailijoiden määrä: n. 800 = 200 m²

LIIKUNTASALIN MITOITUS

Pieni liikuntasali, yht. n. 750 m²

- 600 m² sali (koripallokenttä)
- Muut tilat n. 150 m²
- Yläkoulun liikuntasali nyt n. 400 m²

PAIKOITUSALUEIDEN MITOITUS

- Osittain voidaan hyödyntää myös lähialueen pysäköintipaikkoja
- Henkilöstö: autoja 40
- Opiskelijat: autoja 15, muita (mopot, mönkijät, traktorit) 30
- Esteettömiä autopaikkoja vähintään 3
- Pyöräpysäköinti n. 100 paikkaa

PIHA-ALUEIDEN MITOITUS

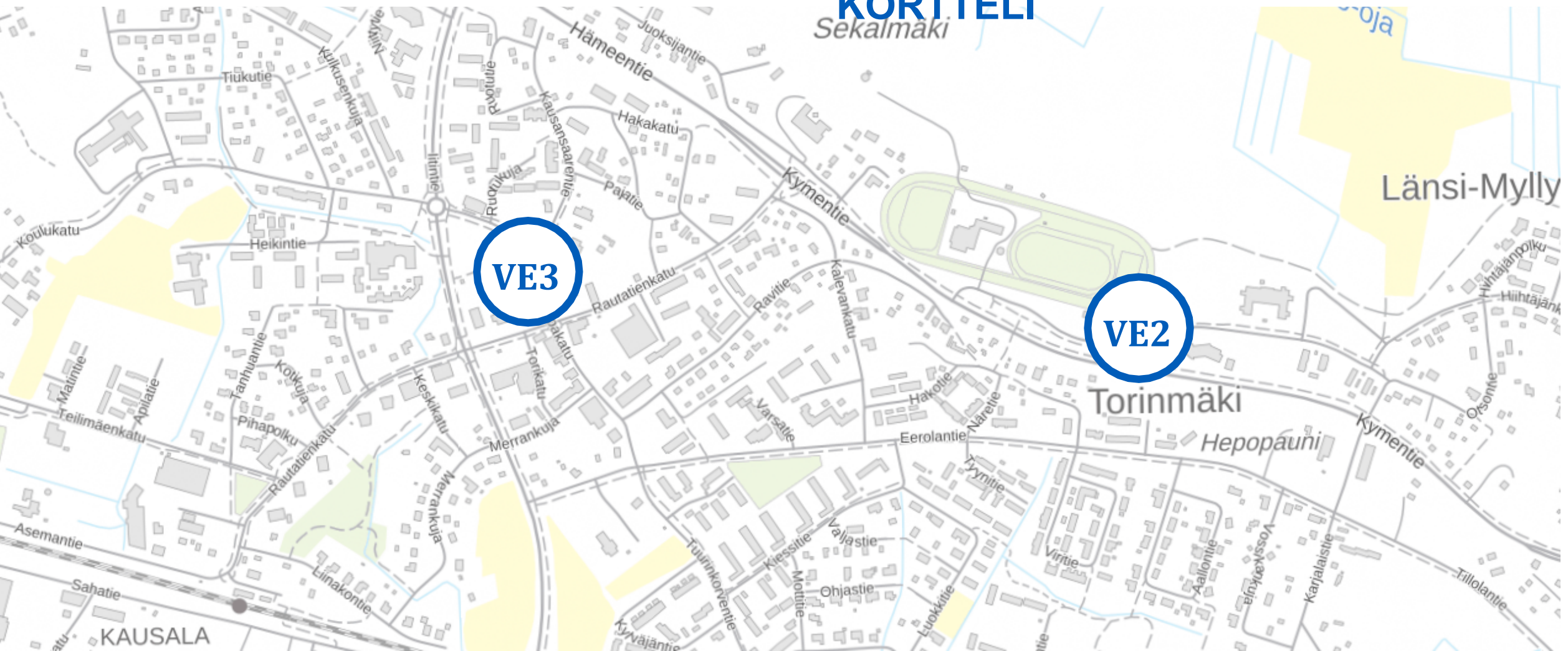
- Ulkoalueet, opiskelu ja oleskelu vuosiluokat 1-9 laskennallinen tarve RT-kortin mitoitusohjeiden mukaisena: Vähintään oppilasmäärä × 5 m², = 230 oppilasta × 5 m² = 1150 m² (pinta-ala vähintään 500 m²).
- Lukiolaiset viettävät välitunnit tyypillisesti sisätiloissa, mutta otettu oleskelupiha laskelmaan mukaan
- Ulkoalueet, liikunta vuosiluokat 7-9: Urheilu-/pelialue 50–70 × 100–120 m + suoja-alue (vain jos koululiikunta järjestetään piha-alueella)
 - Ulkoliikuntatilojen tarpeeseen ja kokoon vaikuttavat lähiympäristön liikuntamahdollisuudet, muut käyttäjäryhmät ja urheilulajit.
 - **Molemmissa vaihtoehdoissa Ravilinnan kenttiä hyödynnetään koulun käytössä, joten piha-alueelle ei ole tarvetta sijoittaa isoa pelikenttää.**
- Huoltoajon (erityisesti keskuskeittiö) huomioiminen sijoittelussa ja tilavaraus tarpeen mukaan.

KOULUN SIJAINNINVAIHTOEHDOT

VE2 RAVILINNAN ETUMAASTO

VE3 KESKUSPUISTON

KORTTELI

HUOMIOITAVAA HAVAINNEKUVISTA

Havainnekuvin rakennuksen muoto, ulkoasu ja sijoittuminen tontille perustuvat ainoastaan tilatarpeeseen perustuvaan mitoitukseen sen arvioimiseksi, onko tarpeelliset toiminnot mahdollista sijoittaa alueelle, paljonko tilaa on käytettävissä ja millaisesta rakennusmassasta olisi kokonaisuudessaan kyse.

Tarkempaa arkkitehtisuunnittelua ei ole mahdollista teettää tässä suunnitteluvaiheessa ja tästä syystä vertailussa ei tule arvioida rakennuksia kuvien mukaisena!

Rajatun alueen
koko 1,26 ha

RAVIRATA

750 m²
LIIKUNTASALI

KOULU
3600 m²
3 krs

VÄLITUNTIPIHA

JÄÄHALLI

HUOLTO

VÄLITUNTIPIHA

KOULUKYYDIT

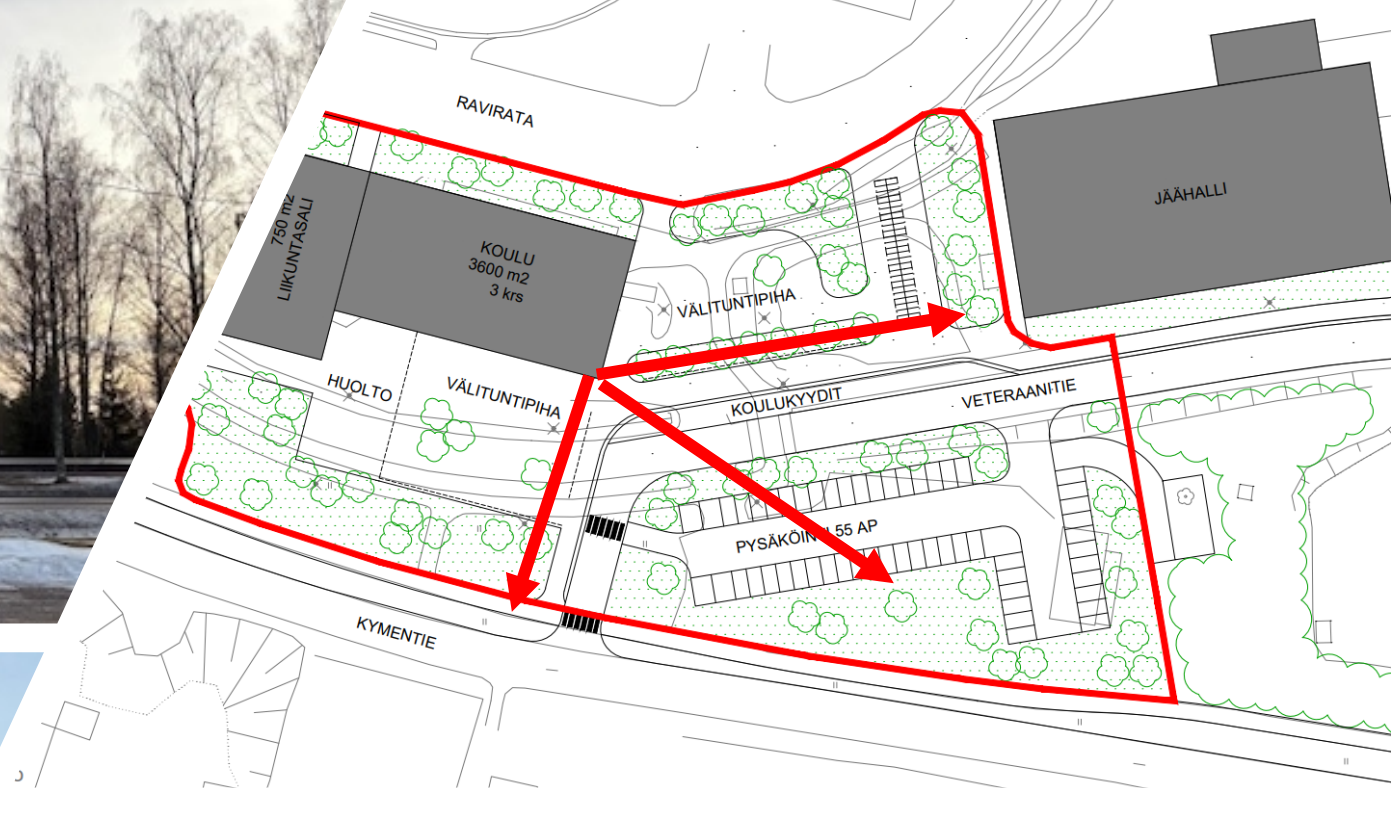
VETERAANTIE

VE2

**RAVILINNAN
ETUMAASTO**

PYSÄKÖINTI 55 AP

KYMENTIE

VE2

Rajatun alueen
koko 1,54 ha

VE3A
KESKUSPUISTON
KORTTELI

VE3A

Rajatun alueen
koko 1,41 ha

VEB
KESKUSPUISTON
KORTTELI

VE3B

VAIHTOEHTOJEN VERTAILU

	RAVILINNAN ETUMAASTO	KESKUSPUISTON KORTTELI
SIJAINTI	<p>Tontti sijoittuu jäähallin länsipuolelle, osittain Veteraanitien päälle. Alue on keskeinen ja saavutettava nykyisen valtatie varrella.</p> <p>Liikuntapaikat, Kausalan koulu ja Kausan koulu sekä päiväkotij sijaitsevat lähellä. Liikuntareiteille (luonto) on niin ikään lyhyt matka.</p>	<p>Tontti sijoittuu Keskuspuistoon ja uuden kunnantalon paikalle. Alue on erittäin keskeinen ja saavutettava. Alue on helppokulkuinen myös liikuntarajoitteisille.</p> <p>Kirjasto sijaitsee lähellä. Samoin Vieterinpuisto ja Reitalanpuisto, jotka tuovat luontoa lähelle. Piha-alueella pyritään säilyttämään puistomaisuutta. Liikuntapaikoille matkaa on noin 900m, mikä on noin 1/3 nykyisestä pisimmästä matkasta.</p>
TONTIN KOKO JA MUOTO	<p>Tontti on muodoltaan selkeä, mutta liikennejärjestelyt kulkevat sen läpi ja tuovat suunnitteluun reunaehdoja. Ravirata, Kymmentie ja jäähalli rajaavat alueen tiiviiksi.</p> <p>Koulun toiminnoille hyödynnettävissä oleva alue on kooltaan noin 1,26 ha. Tähän pinta-alaan on sisällytettävä pysäköintialue sekä koulukuljetuspysäkki.</p> <p>Tontti on vaihtoehdoista pienempi ja liikenneväylät sekä paikoitusalueet rajoittavat toimintojen järjestelyä.</p>	<p>Tontti on kunnantalon kohdalla kapea ja viereinen virastotalo sisäänkäynteineen on lähellä tontin rajaa. Suojeltu hammashoitolarakennus sijaitsee keskellä tonttia. Kerrostalotonttien ja puiston alueella on väljempää rakennuksen sijoittelua ajatellen. Pihatoimintojen suunnittelulle ja sijoittelulle on hyvin tilaa, huomioiden kuitenkin tontin keskeinen sijainti.</p> <p>Koulun toiminnoille käytettävissä oleva alue on kooltaan 1,54 / 1,41 ha (3A/3B). Tähän pinta-alaan on laskettu myös korttelin ulkopuoliset pysäköintialueet. Koulukuljetuspysäkki ei sisälly tähän pinta-alaan, koska olemassa oleva linja-autoasemakenttä hyödynnetään.</p> <p>Tontti on vaihtoehdoista suurempi ja hammashoitola lukuun ottamatta monipuolisemmin järjesteltävissä toimintojen suhteen.</p>
RAKENNETTU YMPÄRISTÖ JA MILJÖÖ	<p>Alue on arvokasta kulttuuriympäristöä. Rakennuksen arkkitehtuurin tulee soveltua ympäristöön. Edellyttää korkeatasoista suunnittelua.</p> <p>Koulun sijoittuminen tukee osin alueen viihtyisyyden parantamista verrattuna nykytilaan, mutta tekee sulkee Ravirata-alueen itäreunan merkittäväällä rakennusmassalla ja voi lisätä alueen ahtautta muuttaen kulkureittejä liikuntapaikoille huomattavasti.</p> <p>Erillisen pukukoppirakennuksen tarve poistuu, mutta skeittipaikalle täytyy löytää uusi sijainti (ei mukana kustannuslaskennassa). Skeittipaikkaan on saatu avustus ja sen mahdollinen takaisinperintä tai rajoitukset siirrolle on selvitettävä.</p> <p>Kaavamuuotos on alueen käyttötarkoituksen kannalta suurempi, koska alueelle ei ole kaavoitettu aiemmin tätä rakennusmassaa vastaavaa rakentamista.</p>	<p>Alue on arvokasta kulttuuriympäristöä. Rakennuksen arkkitehtuurin tulee soveltua ympäristöön. Edellyttää korkeatasoista suunnittelua.</p> <p>Hammashoitolarakennuksen kunnostaminen osaksi koulua auttaa huolehtimaan arvokkaasta suojellusta rakennuksesta, jolle ei muutoin olisi kunnalla käyttötarkoitusta.</p> <p>Koulun sijoittuminen tukee alueen ja koko kuntakeskuksen viihtyisyyden parantamista. Ympäristö voidaan käsitellä puistomaisena.</p> <p>Voimassa olevassa asemakaavassa keskuspuiston pohjoisreunassa on kerrostalolle kaavoitettu alue eli alue on arvioitu suurehkolle rakennukselle soveltuvaksi, vaikka onkin tällä hetkellä hoidettu puistomaisena. Puiston käyttöaste on viime vuosina ollut vähäinen.</p>

	RAVILINNAN ETUMAASTO	KESKUSPUISTON KORTTELI
VÄLITUNTIPIHA	Riittävästi tilaa välituntitoiminnoille ja viheralueille.	Riittävästi tilaa välituntitoiminnoille ja viheralueille.
ULKOLIIKUNTA	Ravilinnan liikuntapaikat käytettävissä. Rajalliset mahdollisuudet sijoittaa lisää toimintoja piha-alueelle, koska tontin läpi kulkee Veteraanitien uusi linja ja osa on varattu pysäköintiin. Tilankäytön osalta liikuntapaikkoja ei ole olennaisesti mahdollista lisätä koulun ympäristöön.	Ravilinnan liikuntapaikat käytettävissä. Mahdollisuus toteuttaa koulun piha-alueelle monipuolisia ulkoliikuntapaikkoja, kuten ulkokuntosali ja koripallokenttä/monitoimiareena, mikä lisää liikuntamahdollisuuksia kokonaisuutena.
PYSÄKÖINTI	<p>Pysäköinti saadaan järjestettyä lähelle koulurakennusta, kuitenkin pienentäen piha-alueeseen käytettävää tilaa.</p> <p>Päiväkodin ja jäähallin välissä oleva epävirallinen pysäköintialue tulee todennäköisesti rakennettavaksi tässä yhteydessä, jotta pysäköintitilaa on riittävästi myös ulkoilijoiden ja jäähallin käyttöön (ei mukana laskennassa). Iltakäytön pysäköintitarve keskittyy merkittävästi tälle alueelle.</p> <p>Ulkoliikuntapaikan (tenniskentät, padel-kenttä, beach volley -kentät, koripallokenttä ja ulkokuntosalivälineet) paikoitusalue poistuu koulun myötä samoin kulku näille liikuntapaikoille. Lisäksi ulkoilureiteille on ollut mahdollista lähteä ko. alueelta. Tämä paikoitustarve on aamusta iltaan, joten näille liikkujille tulisi osoittaa myös paikoitusalue ja kulku liikuntapaikoille. Lisää liikennettä koulun ja päiväkodin läheisyydessä.</p>	<p>Pysäköinti saadaan järjestettyä piha-alueesta erilleen korttelin ympäristöön, mutta kuitenkin riittävän lähelle koulua. Muutamia paikkoja myös koulun viereen.</p> <p>Ilt- ja muuta käyttöä palvelevat hyvin keskustan pysäköintialueet, joten lisärakentamistarve koskee lähinnä koulun tarvetta päiväaikaan.</p>
KOULU-KULJETUKSET	Veteraanitien kautta Pikku-Vieterin kuljetusten ja vanhempien jättöliikenteen kanssa. Rakennettava uusi katulinja ja jättöalue, jotka pienentävät piha-alueeseen käytettävää tilaa	Hyödynnetään olemassa olevaa linja-autoaseman aluetta, jolle muutoin ei tarvetta nykyisessä laajuudessaan.
HUOLTOPIHA	Kulku Ravilinnan liittymän suunnasta. Huomioitava erityisesti kevyen liikenteen järjestelyt valtatie ja Raviradan välissä. Mahdollisesti erotettava aidalla koulun välituntipiha (ratkeaa tarkemmassa suunnittelussa)	Kortteliin mahdollista järjestää useita liittymiä eri suunnista (litintie, Kauppakatu, Rautatienkatu). Mahdollisuudet erottaa huoltopiha ja -liikenne erilleen koulun piha-alueesta hyvät.
VESIHUOLTO	Toteutettavissa. Vaatii todennäköisesti johtosiirtoja, mutta tällä ei merkittävää vaikutusta kustannuksiin.	Toteutettavissa nykyisellä verkostolla.
KAUKOLÄMPÖ	Saatavilla, mutta toiminnan kannalta heikompi vaihtoehto, joka vaatii lämmityskaudella jatkuvasti enemmän pumppausta (paine-eron tuottoa). Käytännössä nykyinen runkoverkko alkaa ”ahdistamaan” ja se näkyy paine-eron tarpeen kasvuna.	Saatavilla. Verkoston toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisempi vaihtoehto, johon ei liity reunaehtoja tai toimintavaikutuksia.
MAAPERÄ	Alueen maaperä on GTK:n maaperäkartan mukaan hiekkaa.	Alueen maaperä on GTK:n maaperäkartan mukaan hiesua / savea.

	RAVILINNAN ETUMAASTO	KESKUSPUISTON KORTTELI
<p>LIIKENTEEN SUJUVUUS</p>	<p>Kymentielle suunniteltu uusi liittymä voidaan toteuttaa vasta kun vt12 ohitustie on valmistunut ja liikenne siirtynyt uudelle linjaukselle. Liikenne- ja piha-alueita ei voida rakentaa valmiiksi ennen vt12 ohitustien valmistumista. Alue toteutetaan väliaikaisin ratkaisuin 2-3 vuoden ajaksi (huomioiden rakentamisaika).</p> <p>Liikenneselvityksen mukaan koulun sijoittuminen alueelle ei pitäisi mitoituserusteilla aiheuttaa katuliikenteen ruuhkautumista.</p> <p>Koulun sijoittuminen alueelle muuttaa liikuntapaikoille kulkemista, mutta ei välttämättä vaikeuta sitä.</p>	<p>Ruuhkautumista ei aiheudu, koska pysäköinti ja koulukuljetukset on hajautettu.</p> <p>Nykyisen katuverkon kapasiteetti on riittävä ja aluetta ympäröivät kattavat kevyen liikenteen väylät eri suunnista.</p>
<p>LIIKENNE-TURVALLISUUS</p>	<p>Huoltoajo saadaan toteutettua tietyin edellytyksin erillään koululaisliikenteestä.</p> <p>Liikuntapaikoille koulupäivän aikana tehtävien siirtymien väheneminen helpottaa valvontavastuuta ja vähentää riskejä liikenteessä.</p> <p>Päiväkodin lähellä lisääntyvä liikenne, koulukuljetukset sekä yläkoulun ja lukion oppilaiden liikennekäyttäytyminen voivat aiheuttaa huolta ja on aiemmin koettu asiaksi, jota tulee välttää. Riskit arvioidaan ja tehdään tarvittavat liikenneturvallisuustoimenpiteet.</p> <p>Hälytykselle lähtevien palokuntalaisten saapuminen paloasemalle tuo kerralla paljon liikennettä alueelle. Tämä voi aiheuttaa ruuhkaa kellonajasta riippuen ja huolen vaaratilanteiden syntymisestä.</p> <p>Juoksijankujan suojatietäalue pitää parantaa ja tarve parantamiselle kasvaa merkittävästi. Alakoulun lähiympäristössä tarvitaan lisäksi muitakin liikenneturvallisuuden parantamistoimenpiteitä. (ei kustannuslaskennassa)</p>	<p>Huoltoajo saadaan toteutettua erillään koululaisliikenteestä.</p> <p>Liikuntapaikoille koulupäivän aikana tehtävien siirtymien lyheneminen ja selkeä reitti helpottaa valvontavastuuta ja vähentää riskejä liikenteessä.</p> <p>Rautatienkadun keskeisen osan kevyen liikenteen väylä esitetään parannettavaksi, mutta toimii kohtuullisesti nykyiselläänkin (sisältyy kustannuslaskentaan).</p> <p>Keskusta-alueella lisääntyvän liikenteen osalta yläkoulun ja lukion oppilaiden liikennekäyttäytyminen voi aiheuttaa huolta. Riskit arvioidaan ja tehdään tarvittavat liikenneturvallisuustoimenpiteet.</p>

	RAVILINNAN ETUMAASTO	KESKUSPUISTON KORTTELI
RISKIT	<p>Vt12 aikataulun venyminen. Uuden liittymän saaminen nykyiselle valtatielle epävarmaa tavoiteaikataulussa. Voi venyä 2030 saakka ja sisältää vielä ELY:n kanssa avoimia kysymyksiä tienpidosta.</p> <p>Ravilinnan suunniteltu käyttötarkoitus evakuointi- ja varautumiskeskus tilana voi vaikuttaa koulun arkeen, mutta myös koulun evakuointitila on näin lähellä.</p> <p>Koulurakennus keskittää kunnan suuret yleisötilat kokonaisuudessaan Ravilinnan alueelle. Erityisesti jos huomioidaan myös Ravilinnan laajennus.</p> <p>Koulun turvallisuusriskeihin ei voida todennetusti osoittaa olevan olennaista vaikutusta esitetyillä sijaintivaihtoehdoilla. Rakennuksen suunnittelu ja turvallisuustekniikka sekä toimintatavat vaikuttavat tässä suhteessa sijaintia enemmän turvallisuuteen. Ulkopuoliset häiriöt koulun tiloissa ovat muutoinkin harvinaisia.</p> <p>Kunnan taloudelliset resurssit eivät mahdollista keskustan alueen kehittämistä tulevaisuudessa olennaisilla panostuksilla.</p>	<p>On esitetty, että koululaiset eivät pysy koulun alueella. Kauppojen sijainnin koulurakennuksen läheisyydessä ja keskustan yleisen vaikutuksen on esitetty vaikuttavan oppilaiden levottomuuteen, sekä koulurakennuksen aiheuttamat häiriöt keskustaympäristölle ovat nousseet huolena esille.</p> <p>Henkilökunnan valvontavastuuta on korostettu ja esitetty yläkoulun sekä lukion uuden yhteisen toimintakulttuurin rakentaminen hankaloituvan, kun osa rakennuksen opiskelijoista on täysi-ikäisiä ja voivat poistua koulualueelta kesken koulupäivän. Sama tilanne koskee kuitenkin myös pääosin Ravilinnan aluetta erikäisyyden osalta.</p> <p>Koulun turvallisuusriskeihin ei voida osoittaa olevan todennetusti olennaista vaikutusta esitetyillä sijaintivaihtoehdoilla. Rakennuksen suunnittelu ja turvallisuustekniikka sekä toimintatavat vaikuttavat tässä suhteessa sijaintia enemmän turvallisuuteen. Ulkopuoliset häiriöt koulun tiloissa ovat muutoinkin harvinaisia.</p> <p>Ravilinnan aluetta voidaan jo nykyisellään pitää valmiina ja hyvin toimivana kokonaisuutena, joka on kerännyt kiitosta niin kuntalaisilta kuin myös vierailijoilta. Riskiä kehittämisresurssien niukkuudesta osalta ei näin ole.</p>
MAHDOLLISUUDE T	<p>Koulurakennus lisää Ravilinnan alueen käytössä olevia tiloja huomattavasti. Erityisesti jos huomioidaan myös Ravilinnan laajennus.</p> <p>Etäisyys Kausalan ja Kausan koululle noin 700 metriä. Yhteistyö koulujen kesken voi lisääntyä tulevaisuudessa.</p> <p>On esitetty, että sijainnilla olisi vaikutusta välituntiliikunnan lisääntymiseen. Tämä liittyy merkittävästi kuitenkin koulun toiminta- ja valvontakulttuuriin ja vaikutusta ei voi todentaa ennakolta.</p>	<p>Vaikutukset kuntakeskuksen elävöittämiseen ovat merkittävät koska ihmisten liikkumista ohjautuu keskusta-alueelle mm. iltaisin (harrasteet ja kansalaisopisto). Kunnan yleisötilakapasiteetti kasvaa keskusta-alueella, mikä monipuolistaa kokoontumismahdollisuuksia ja tapahtumien järjestämistä myös muualla kuin Ravilinnassa.</p> <p>Etäisyys Kausalan ja Kausan koululle noin 700 metriä. Yhteistyö koulujen kesken voi lisääntyä tulevaisuudessa.</p> <p>Lähiliikuntapaikkojen sijoittaminen koulun piha-alueelle mahdollista ja voi kouluaikeiden ulkopuolella palvella myös muita kuntalaisia.</p> <p>Jos hammashoitolarakennus pidetään erillisenä koulurakennuksesta, se voidaan tulevaisuudessa ottaa muuhun käyttöön, mikäli koululaisten määrä laskee ja tilamäärää on tarpeen tarkastella</p>

RAVILINNAN ETUMAASTO

KUSTANNUKSET

16 000 000 €

Sisältää:

Koulurakennus 750m² salilla 14 000 000 €

Infrakustannukset 500 000 €

Ravilinnan laajennus 1 500 000 € (irrotetaan erilliseksi hankkeeksi)

Ei sisällä:

Kunnantalon purkaminen 350 000 € ja kunnollinen maisemointi n. 100 000€.

Tulee tehtäväksi koulun sijainnista riippumatta, mutta erillisenä hankkeena käyttötalousmeno, joka rasittaa yhtä talousarviovuotta.

Hammashoitola-rakennuksen tulevaisuus tulee ratkaista erillisenä asiana, jolle ei pystytä tässä vaiheessa esittämään kustannusarviota. Vaihtoehtoja ovat myynti tai kunnostus kunnan omaan käyttöön suojellun rakennuksen säilyttämiseksi. Vaikuttaa osaltaan keskusta-alueen kehitykseen.

Laskennallinen arvio toimii sijaintivertailun tukena ja siitä voidaan päätellä, että itse koulurakennuksen kustannustaso on molemmissa vaihtoehdoissa samaa luokkaa ja ero mahtuu laskenta- ja kilpailutusmarginaaleihin.

Kokonaisuutena tulee varautua lisäksi vähintään 450 000 euron kustannuksiin keskusta-alueella purkamiseen ja maisemointiin liittyen. Kuntakeskuksen laajempaan kehitykseen liittyvät toiminnalliset perustelut eivät puolla tätä vaihtoehtoa, mutta niille ei voida laskea euromääräistä vaikutusta.

Kustannukset on arvioitu erittäin karkealla tasolla, mutta laskentamalleihin pohjautuen. Tarkempi arviointi on tässä vaiheessa mahdotonta, koska rakennuksen suunnittelua ei ole aloitettu. Arviot tarkentuvat suunnittelun edetessä.

KESKUSPUISTON KORTTELI

16 250 000 €

Sisältää:

Koulurakennus 750 m² salilla 13 000 000 €

Hammashoitolarakennuksen peruskorjaus osaksi koulua 1 200 000 €

Infrakustannukset 550 000 €

Ravilinnan laajennus 1 500 000 € (irrotetaan erilliseksi hankkeeksi)

Ei sisällä:

Kunnantalon purkaminen 350 000 €. Tulee tehtäväksi koulun sijainnista riippumatta, mutta on mahdollista sisällyttää investointihankkeeseen. Erillistä maisemointia ei tarvita.

Laskennallinen arvio toimii sijaintivertailun tukena ja siitä voidaan päätellä, että itse koulurakennuksen kustannustaso on molemmissa vaihtoehdoissa samaa luokkaa ja ero mahtuu laskenta- ja kilpailutusmarginaaleihin.

Vaihtoehto on kokonaistaloudellisesti perusteltuna hivenen edullisempi, mutta kustannusero ei ole olennainen tekijä sijaintiharkinnassa. Kuntakeskuksen laajempaan kehitykseen liittyvät toiminnalliset perustelut puoltavat laajemmin tätä vaihtoehtoa, mutta niille ei voida laskea euromääräistä vaikutusta.

Kustannukset on arvioitu erittäin karkealla tasolla, mutta laskentamalleihin pohjautuen. Tarkempi arviointi on tässä vaiheessa mahdotonta, koska rakennuksen suunnittelua ei ole aloitettu. Arviot tarkentuvat suunnittelun edetessä.

HENKILÖSTÖTILAISUUS PALAUTTEET

VE2

- Liikuntapaikat lähellä, minkä johdosta opettajaedustus erityisesti puoltaa sijaintia.
- Lyhyt etäisyys maastoon (luonto)
- Oppilaat saadaan oletetusti pidettyä koulun alueella ja siirtymät jäävät pois.
- Etäisyys joukkoliikenteeseen pisin

VE 3

- Kirjaston läheisyys koettiin hyväksi, samoin etäisyys joukkoliikenteeseen
- Epäiltiin oppilaiden poistuvan koulun alueelta luvatta ja valvonnan olevan vaikeaa, kun lukiolaisilla on vapaus toimia niin.
- Tuotiin esille mahdolliset ympäristön tai ympäristölle aiheutuvat häiriöt.

Muuta: Toivottiin myös nykyisen lukion sijaintipaikan valitsemista uudelle koululle. Tilaisuuden lisäksi toimitettiin erillisiä kirjallisia mielipiteitä erityisesti VE3 vaihtoehtoa tukien ja aiemmin OAJ on toimittanut oman kannanoton ennen vaihtoehtojen esittelyä.

ASUKASTILAISUUS PALAUTTEET

VE2

- Pidettiin liikenteellisesti riskialttiina sijaintina Veteraanitien ja nykyisen VT12 tien jäljelle jäävän liikenteen osalta.
- Ravilinnan etumaastoa puollettiin erityisesti koulujen henkilöstöä edustaneiden tahojen puheenvuoroissa.
- Oppilas/vanhempainnäkökulmasta lyhyttä siirtymää liikuntapaikoille pidettiin liikuntaharrastusten osalta hyvänä.

VE3

- Kuntalaisedustuksen puheenvuoroissa puollettiin myös keskustavaihtoehtoa, vaikka kannatusta esitettiin myös liikuntapaikkojen perusteella VE2:lle.

Muuta: Asukastilaisuuden jälkeen Kausalan ja Kausan koulun vanhempainyhdistys toimitti kirjallisen lausuman, jossa yhdistys yhtyy OAJ:n lausumiin (mm. Iitinseutu ja kunnalle toimitettu kirjelmä). Lisäksi esitettiin myös Hiihtäjänkaaren suunnan vaihtoehtojen uudelleen selvittämistä.

PEDAGOGISET NÄKÖKOHDAT

- Esittely- ja keskustelutilaisuuksissa sekä kirjallisissa lausumissa on esitetty pedagogisten tai didaktisten perusteiden puoltavan VE2 valintaa
 - Tältä osin on korostettu mm. välituntivalvontaa, siirtymien valvontaa ja lähinnä etäisyyksiä liikuntapaikoille tai maastoon (luonto), nuorten häiriökäyttäytymistä sekä lukujärjestysteknisiä seikkoja edellä mainittuihin liittyen.
 - Pedagogisiin näkökohtiin on liitetty myös mahdolliset koulun ulkopuoliset häiriöt ympäristöstä johtuen tai koulun aiheuttamat häiriöt ympäristöön.
 - Edellä mainituissa asioissa voidaan tulkita korostuvan erityisesti valvontalähtöinen näkökulma.
- **Mainittuja seikkoja objektiivisesti arvioiden ei kummankaan sijaintivaihtoehdon voida katsoa erityisesti poikkeavan tavanomaisista kouluympäristöistä litissä tai vastaavissa kunnissa.**

Yhteiskouluna toimivan yläkoulun ja lukion osalta ei ole vielä käynnistetty varsinaista hankkeen ja toiminnan pedagogista suunnittelua. Myöskään litin voimassa oleva OPS ei sisällä suoraan sijaintipäätökseen sovellettavia näkökohtia.
- Oppimisympäristöihin liittyy aina fyysinen, sosiaalinen, tekninen ja didaktinen ulottuvuus. Mikä tahansa ympäristö pitää sisällään kolme ensiksi mainittua ulottuvuutta, mutta vasta didaktinen ulottuvuus tekee siitä oppimisympäristön eli mille tahansa tilalle voidaan asettaa didaktisia oppimista tukevia tavoitteita. Opetettavalla aineella ja kouluasteella (yläkoulu/lukio) on myös olennainen merkitys tavoitteille ja niiden soveltamiselle, joten näkökulmia voidaan yhtäläisin perustein esittää molempia sijaintivaihtoehtoja tukien.

RAVILINNAN KULTTUURIHISTORIALLINEN YMPÄRISTÖ

Lahden museot – Alueellinen vastuumuseo:

- Kaava-alueella sijaitsee asemakaavassa (2013) suojeltu rakennus, vuosina 1943-1944 arkkitehti Pauli Salomaan suunnittelema Ravilinna. Raviradasta katsottuna luoteessa sijaitsee A.I. Korhosen 1930-luvulla suunnittelema koulurakennus on myös osoitettu suojelumerkinnällä. Kaavamääräyksen mukaan kyseessä on *historiallisesti arvokas ja kyläkuvan säilymisen kannalta tärkeä rakennus. Rakennusta ei saa purkaa. Rakennuksen ulkonäön ominaispiirteet tulee säilyttää. Ennallistavat toimenpiteet ovat sallittuja. Muutoksista on neuvoteltava maakuntamuseon (nyk. alueellinen vastuumuseo) kanssa.*
- Museon näkemyksen mukaan osittain raviradan päälle tai radan vierelle suunniteltu rakennus on alueen kulttuuriympäristöarvojen vuoksi erittäin haastava paikka.
- Kulttuurihistoriallisten arvojensa osalta Ravilinnan alueelle aiottu uudisrakentaminen edellyttää alueeseen sisältyvien arvojen kokonaisvaltaista tarkastelua ja kattavaa vaikutusten arviointia. Havainnekuvia tulee olla riittävästi. Rakentamisen laadulle tulee asettaa erityisiä vaatimuksia niin, että rakennus sopeutuisi ympäristöönsä. Rakentaminen raviradan viereen edellyttää myös puuston kaatoa, jonka johdosta alueen maisemallinen ilme muuttuisi huomattavasti.
- Ravilinnan alue on Hämeen maakuntakaavan uusimisen yhteydessä tulossa arvotettavaksi maakunnallisesti arvokkaana alueena kohdenimellä **Kausala** (MARY 2024). Molemmat rakennukset ovat alueen avainkohteita. Ravitoiminta on aloittanut alueella 1924 ja ravirata on edelleen alkuperäisessä käytössään täydentyen erityyppisillä, kunnan tarjoamilla liikuntapalveluilla.

VT12-HANKKEEN EDISTYMISEN VAIKUTUS KOULUALUEEN LIIKENNEJÄRJESTELYIHIN

Uudenmaan ELY-keskus:

- Kouluhanke käynnistää asemakaavamuutoksia ym. joista käydään viranomaisneuvotteluja ja lausutaan ennen kuin VT12 on muualla. Joudumme siis ottamaan kantaa ratkaisuun, joka edellyttää valtatieliikenteen siirtymisen ja todennäköisesti koulun rakentaminen käynnistyisi ennen valtatie siirtymistä, eli rakentaminen sijoittuisi osin nykyisen maantien suoja-alueelle. Rakentamisen aikaiseen liikennöintiin voi olla tarpeen sopia rajoitteita, koska silloin valtatie on kuitenkin vielä paikallaan.
- Kyseessä on samanlainen ongelma kuin taannoin litintien asemakaavamuutoksessa, että voimmeko sallia tietyntylaisia asemakaavaratkaisuita ennen kuin liikenne on todella siirtynyt. Jos kunnalla on lainvoimainen asemakaava, jossa on esitetty katualue ja uusi liittymä, niin teoriassa kunta voi tehdä kadunpitopäätöksen ja toteuttaa liittymän, vaikka valtatieliikenne olisi edelleen paikallaan.
- Jos päädytte tuohon vaihtoehtoon, joka edellyttää Veteraanitieltä uuden liittymän tekemistä, olisi hyvä laatia jonkinlainen sopimus, jossa sovitaan aikatauluista ja eri toimien riippuvuudet
- Vanha linjaus jää edelleen varareitiksi ja hitaan liikenteen sekä erikoiskuljetusten reitiksi. Tämä tulisi huomioida suunnitteluperusteena (ja mahdollisesti asemakaavamääräyksissä) niin, että väylä on edelleen kaikella tieliikennelain mukaisella kalustolla liikennöitävissä ja liikennetilä on sellainen, että häiriötilanteessa voidaan valtatieliikenne sille ohjata.

YLEISTÄ

- Useiden Ravilinnan ympäristöön liittyneiden ongelmien ja selvitettyjen muiden paikkavaihtoehtojen vuoksi sijaintipäätöksen merkittävä viivästyminen on myöhästyttänyt rakennushankkeen varsinaisen suunnittelun aloittamista. Nyt esitetty aikataulu on kunnianhimoinen, mikäli koulu halutaan valmiiksi tavoiteaikataulussa 2028 aikana. Nyt ei ole enää perusteltua selvittää uusia paikkoja tai siirtää päätöksentekoa edelleen, ellei tehdä tietoista päätöstä hankkeen siirtämisestä. Riskinä on, että vanhoissa peruskorjausta odottavissa rakennuksissa ilmenee ongelmia, jotka vaativat väistötiloja tai rakennusten tilapäisiä korjauksia olennaisilla summilla ennen uuden koulun valmistumista.
- Ravilinnan alue on selvästi ympäristönä ahtain vaihtoehto koululle ja voimassa olevassa kaavassa valtatie vastakkaisella puolella on melusta johtuvia rajoituksia. Valtatien suoja-alue kaventunee liikenteen siirtyessä uudelle väylälle, mutta silti sijainti ja tilan rajallisuus rajoittavat koulun suunnittelua ja toimintoja, mahdollisesti myös rakennusratkaisuja merkittävästi. Tontin koko edellyttää rakentamista 3 kerroksisena ja tilanne on vaikea, mikäli palomääräysten tai rakentamiskustannusten vuoksi koulu joudutaan tekemään kahteen kerrokseen.
- Uudemman kunnantalon purkamisen myötä keskustasta poistuu kokoontumistiloja ja muita tiloja kuntalaisten käytöstä. Koulutoimintaa on vain 190 päivää vuodessa, arkisin päiväaikaan. Muuna aikana, iltaisin ja viikonloppuisin uusi koulurakennus keskustassa voisi tarjota monikäyttöistä tilaa yhdistyksille, kansalaisopistolle, seuroille, yrityksille, kunnan tilaisuuksille, nuorisotoimelle, musiikkiharrastajille jne. Mahdollistaen kuntastrategian tavoitteiden toteuttamista. Ravilinnan alueella tällainen rakennus jo on, joten uuden koulun sijoittamisella sinne ei saavuteta nykyistä laajempia vaikutuksia muutoin kuin tilamäärän lisääntymisen muodossa.

ESITYS VALITTAVASTA VAIHTOEHDOSTA (1/2)

Kokonaisarvioinnin perusteella esitetään kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle vaihtoehtoa VE3(A) jatkosuunnittelun pohjaksi siten, että tontin sisällä suunnittelua ei rajata valmisteluaineiston hahmotelmiin.

Perustelut:

- Vaihtoehdossa on eniten tilaa sijoittaa koulurakennus ja sitä tukevia toimintoja suunnittelualueelle ja se tukeutuu parhaiten olemassa olevaan infrastruktuuriin (kunnallistekniikka, liikenne, kevyt liikenne, paikoitus ja koulukuljetukset). Taloudellinen liikkumavara säilytetään paremmin koulun resursoinnin osalta.
- Koulun toimintoihin varattavalle alueelle ei tarvitse sijoittaa olennaisesti paikoitusta tai yleisiä liikenneväyliä.
- Tämän sijaintivaihtoehdon valitseminen ei vaikuta rajoittavasti itse koulurakennuksen toiminnallisiin tai rakennussuunnittelu-perusteisiin. Ravilinnan etumaastossa ympäristöstä ja pienemmästä tontista sekä liikennealueista johtuen mahdollisia rajoittavia tekijöitä on havaittavissa enemmän ja niillä voi olla selvästi vaikutusta mahdollisuuteen suunnitella rakennus ja piha-alueet käyttäjälähtöisesti.
- Vaihtoehto lyhentää siirtymiä olennaisesti ja liikuntapaikat ovat edelleen hyvin lähellä. Ympäristössä on lähellä puistoluontoa eri suunnilla. Kirjastoa ja keskustan muita toimintoja on mahdollista hyödyntää koulun toiminnassa.

